

Aan de Commissie Mens en Samenleving

Behandeld door	Henk Knol / Koen Osterhaus	Datum	17 december 2013
Doorkiesnummer	030 286 1436	Ons kenmerk	13.093905
E-mail	h.knol@utrecht.nl	Onderwerp	Veiligheidsaanpak Breedstraatbuurt en omgeving
Bijlage(n)		Verzonden	
Uw kenmerk		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	
Uw brief van			

Geachte dames en heren,

Begin 2013 heeft Adviesbureau Berenschot de *Aanpak harddrugsoverlast Breedstraatbuurt (en omgeving)* doorgelicht. Het resultaat van deze evaluatie is eerder met u gedeeld (brief d.d. 7 maart 2013). De evaluatie is aanleiding geweest om de aanpak van (harddrugs)overlast in de Breedstraatbuurt opnieuw tegen het licht te houden. Dit is gedaan in lijn met de aanbevelingen door Berenschot. Onderstaand in het kort de aanbevelingen:

- Kies behalve voor 'bewezen' ook voor 'experimentele' maatregelen en behoud daarbij ruimte om gaandeweg te leren en bij te stellen;
- Maak de aanpak écht integraal door voor iedere maatregel na te gaan wat de verschillende partijen kunnen doen om elkaar optimaal in stelling te brengen;
- Pas de projectstructuur aan om onduidelijkheden te voorkomen en een grotere betrokkenheid vanuit de zorg te bevorderen;
- Maak expliciet dat de aanpak niet gericht is (kan zijn) op het volledig oplossen van de overlast.

In deze brief informeren wij u over de hernieuwde aanpak.

Uitgangspunten van de nieuwe aanpak

Bij de uitwerking van de aanbevelingen van Berenschot hebben we drie sporen gevolgd:

- Maatregelen die zich richten op de *handel* in harddrugs
- Maatregelen die zich richten op het *gebruik* van harddrugs, en
- Maatregelen die zich richten op de *overlast* als gevolg van dealen en/of gebruik van harddrugs.

Elk spoor is vertaald naar een set van maatregelen. Deze maatregelen (twaalf in totaal) zijn ingedeeld in vier categorieën die met elkaar een cyclus vormen namelijk; **Voorkomen, Informatie vergaren, Bestrijden en Monitoren.**

Een impressie van de uitwerking van de maatregelen kunt u terugvinden in de bijlage.

In lijn met de aanbevelingen van Berenschot heeft een deel van deze maatregelen op onderdelen nadrukkelijk een experimenteel karakter. Een voorbeeld hiervan is dat het OM de overlastproblematiek in de Breedstraatbuurt zal meewegen in keuzes voor een bepaalde afdoeningsmodaliteit of strafeis. Een ander voorbeeld is dat we gaan kijken hoe de 'gele kaart' (zie bijlage) ingezet kan worden. Een belangrijk nieuwe element in de aanpak is dat de uitvoerende organisaties (politie, THOR, THBO, GG&GD, welzijnsorganisaties en het Openbaar Ministerie) niet alleen hun eigen instrumenten toepassen, maar zich nog meer dan voorheen richten op het versterken van elkaars positie. Een

Bijlage 1 De maatregelen nader uitgewerkt

Voorkomen

Om handel en gebruik van harddrugs in de Breedstraatbuurt te ontmoedigen, blijft de gemeente zich actief inzetten om het gebied fysiek onaantrekkelijk te maken voor dealers en gebruikers. Daarbij houden we de drie sporen van 'Schoon, heel en veilig' aan:

- **Schoon:** Los van het reguliere programma wordt de Breedstraatbuurt extra schoongehouden, onder meer met extra schoonmaakrondes.
- **Heel:** Kapot en/of beschadigd straatmeubilair en andere elementen uit het fysieke domein worden zo snel mogelijk hersteld.
- **Veilig:** Zoveel mogelijk treffen van maatregelen in de infrastructuur en het fysiek ontoegankelijk maken (voor handel en gebruik) en het organiseren van meer evenementen / markten in de Breedstraatbuurt.

Door middel van het organiseren van periodieke (veiligheids)schouwen met bewoners en ondernemers wordt ten aanzien van alle 3 bovengenoemde sporen inzichtelijk gemaakt wat extra aandacht behoeft.

Verder wordt de aanwezigheid van het 'zichtbaar toezicht' (politie, THOR) in de Breedstraatbuurt gecontinueerd, met directe doorvoering van een aantal quick wins in de onderlinge afstemming. Nieuw daarbij is dat een zgn. 'gele kaart' zal worden ontwikkeld, die zich richt op overlastgevende personen in de buurt. Het krijgen van een gele kaart betekent een persoonlijke waarschuwing, "wie aandacht vraagt, wie aandacht krijgt".

Tot slot zal het OM de overlastproblematiek in de Breedstraatbuurt, waar opportuun, meewegen in zijn straf(eis) en keuze voor een bepaalde afdoeningsmodaliteit.

Informatie vergaren

Om effectief te kunnen optreden tegen harddrugsoverlast, zetten we in op verdere verbetering van onze informatiepositie in de Breedstraatbuurt. Dit doen we in de eerste plaats door een gezamenlijk toezichtplan te ontwikkelen en uit te voeren waarmee de aanwezigheid en zichtbaarheid van de verschillende toezichthouders in het gebied (politie, THOR, THBO) wordt geoptimaliseerd. De surveillanceroutes, bezetting en uitvoering van de verschillende vormen van toezicht zullen in het plan op elkaar worden afgestemd. Ook nieuwe vormen van toezicht, zoals inzet van mobiel cameratoezicht (meebewegen met de verplaatsende overlast in het gebied) en het gebruik van Twitter, en bewoners en ondernemers (als 'informele toezichthouders') zullen in het plan een plaats krijgen.

Vooruitlopend op dit zichtbaar toezicht "nieuwe stijl" zullen met directe ingang op basis van incidentmeldingen wekelijks 'hotspots' (plaatsen in de Breedstraatbuurt waar het probleem zich concentreert) benoemd worden, waarop de surveillanceroutes voor die week worden afgestemd. Bewoners en ondernemers kunnen hun meldingen net als de afgelopen periode onder meer via de 'overlasttelefoon' doorgeven aan politie en toezicht.

In ontwikkeling is om periodiek een specifiek 'top 10 overleg' te organiseren waarin informatie wordt uitgewisseld over de top 10 overlastgevers.

Bestrijden

Waar het gaat om het aanpakken van dealers, is het sleutelwoord 'hard treffen'. We zoeken daarbij bewust de randen van de wet op. Zo zullen we aansturen op een rechterlijke uitspraak over toepassing van artikel 2:45 APV, waarbij dealers worden aangehouden en vervolgd op de overlastgevende gedragingen die gepaard gaan met het fenomeen 'dealen op straat'. Indien daadwerkelijk harddrugs wordt aangetroffen, zullen we de dealer aanhouden en vervolgen op basis van de Opiumwet, ook indien alleen sprake is van een gebruikershoeveelheid. Om het gebied nog onaantrekkelijker te maken voor dealers, zullen we (vermoedelijke) dealers bovendien zo veel en zo vaak mogelijk verbaliseren op niet-drugsgebonden overtredingen van de APV (denk aan wild plassen, zonder helm op een scooter rijden, geen licht voeren, enz.). Dit als onderdeel van een brede 'hinderstrategie'. Ten slotte zal de komende tijd worden onderzocht in hoeverre de dealers die actief zijn in de Breedstraatbuurt,

meegenomen kunnen worden in het al lopende (regionale) 'Project ontneming ongebruikelijk bezit' (de zgn. 'patseraanpak').

Voor de gebruikers/overlastgevers geldt dat we het huidige instrument van de verblijfsontzegging verder zullen uitbouwen. Bij het constateren van overtredingen in het VBO-gebied zullen meteen verblijfsontzeggingen worden uitgereikt. Na de eerste overtreding moet de overlastgever meteen het gebied uit voor 24 uur. Na de 2e overtreding moet de overlastgever een maand het gebied uit, na de 3e overtreding twee maanden. Overtredingen van deze verblijfsontzeggingen zullen door het OM met een 'lik-op-stuk beleid' worden tegemoet getreden, waarbij de politie de overtredingen per overtreding aanlevert (en het OM deze daarna voor zover mogelijk op de zelfde zitting 'doorstapelt' als de eerste overtreding die tot dagvaarding heeft geleid. Rondom de ergste overlastplegers zal structureel overleg (b.v. Top-10 overleg) gevoerd worden tussen politie, THOR, gemeente, OM, Victas en Altrecht; naast de functie die dit overleg heeft binnen de categorie; *informatie vergaren*, wordt in dit overleg voor elk lid van de top 10 een persoonsgericht plan van aanpak opgesteld. Met deze maatregel worden de 'veldtafels' uit de afgelopen planperiode structureel gemaakt en wordt de verbinding tussen repressie (toezicht) en zorg geïntensiveerd. Verder zal, als experimentele maatregel, worden onderzocht of en in welke mate het faseren van (gemeentelijke) uitkeringen kan bijdragen aan het verminderen van (overlast door) druggebruik op of rondom de uitkeringsdatum.

Nieuw in de aanpak is ook dat we ons in voorkomende gevallen zullen richten op bedrijven die harddrugshandel, -gebruik of -overlast in de Breedstraatbuurt direct of indirect faciliteren, bijvoorbeeld door er in eigen huis de ogen voor te sluiten. Tegen hen zal bestuurlijk worden opgetreden, bijvoorbeeld door sluitingstijden op te leggen.

Monitoren

De uitvoering en effectiviteit van zowel de afzonderlijke maatregelen als de aanpak als geheel zal worden gemonitord in de projectorganisatie, die we voor dit doel op een aantal onderdelen aanpassen (zie onder). Belangrijk daarbij is dat we in lijn met de Berenschot evaluatie kiezen voor twee aparte vormen van monitoring:

- Bij maatregelen die zich al in Utrecht (of meer specifiek de Breedstraatbuurt) hebben bewezen, zullen we strak sturen op proces en resultaat.
- Bij maatregelen met een experimenteel karakter zullen we daarentegen met enige onbevangenheid naar de opbrengsten kijken. Dit laatste betekent nu eens dat we de maatregelen definitief zullen opnemen in het pakket en dan weer dat we van maatregelen afscheid zullen nemen, in het besef dat het aanpakken van harddrugsoverlast ook een kwestie van pionieren en experimenteren is.

Om onszelf te prikkelen voortdurend de vernieuwing op te zoeken, hebben we in de aanpak ingebouwd dat we systematisch stilstaan bij de lessen die geleerd kunnen worden. Daarbij kijken we niet alleen naar onze eigen ervaringen maar ook naar de ervaringen die elders in Nederland worden opgedaan. Ten slotte proberen we waar mogelijk steeds de verbinding te leggen naar verwante initiatieven in onze eigen regio, zoals het Veiligheidshuis, de jeugdaanpak, de veelplegersaanpak, gebiedsgerichte aanpakken in andere wijken, enz.

voorbeeld hiervan is dat het OM bij overtredingen van een verblijfsontzegging een 'lik op stuk' beleid zal voeren, waardoor ontoelaatbaar gedrag direct aangepakt wordt. Nog een voorbeeld is dat THOR en de politie hun surveillanceroutes op elkaar gaan afstemmen, waardoor de inzet van beide aan kracht wint.

We willen bewoners en ondernemers nog meer betrekken. Er zal periodiek een schouw uitgevoerd worden bij de 'hotspots' in de buurt. Deze schouwen zijn bedoeld om de tekortkoming voor schoon, heel en veilig in kaart te brengen. Bewoners en ondernemers worden uitgenodigd om deel te nemen. In het operationele overleg worden heldere afspraken gemaakt over het oppakken van de uitkomsten van de schouw.

Naast de nieuwe elementen in de aanpak zetten we vanzelfsprekend ook de bestaande succesvolle maatregelen voort. Voorbeelden zijn de verlenging van het winkelstraatmanagement en de verblijfsontzegging, die door de driehoek per 11 oktober 2013 is verlengd met 3 jaar. Het vernieuwende aan deze verblijfsontzegging is dat er nu ook 24-uurs verboden opgelegd kunnen worden, wat op dit moment al 26 keer is opgelegd.

Er is een nieuwe projectstructuur van de betrokken organisaties om de resultaten van maatregelen te monitoren. De voortgang van de resultaten wordt besproken op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Eind 2014 wordt u geïnformeerd over de resultaten. Tussentijds zal ook de bewoners en ondernemers oa via de Klankbordgroep Breedstraatbuurt op de hoogte worden gehouden van de voortgang mbt de uitvoering van de maatregelen.

De nieuwe aanpak is op hoofdlijnen besproken met de klankbordgroep Breedstraatbuurt. De klankbordgroep geeft aan dat het rustiger is geworden in de buurt en ervaren minder overlast nu er tijdelijk geen raamprostitutie is in de Hardebollenstraat. Inmiddels is er meer duidelijkheid gekomen over de situatie en zijn de bewoners geïnformeerd dat op grond van het bestemmingsplan er nog steeds raamprostitutie mogelijk is in de Hardebollenstraat. Toekomstige exploitanten moeten zich dan wel houden aan aangescherpte regels. Om overlast voor de omgeving van de Hardebollenstraat te voorkomen in de nachtelijke uren, wil de gemeente nachtsluiting invoeren tussen 02:00 en 08:00 uur. Of er daadwerkelijk weer raamprostitutie komt, is afhankelijk van aanvragers van vergunningen. Op dit moment loopt er één aanvraag.

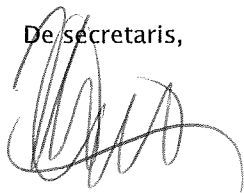
Tot slot

We verwachten dat met deze set aan maatregelen de overlast zal verminderen. Echter de (harddrugs gerelateerde) overlast is hardnekkig en we blijven inzetten op het beheersen en terugdringen van deze overlast. Ondanks de intensivering van de aanpak zal (vermoedelijk) enige vorm van overlast zichtbaar blijven. Door deze hernieuwde aanpak laten we zien dat we doorgaan met de aanpak Breedstraatbuurt en alle mogelijkheden benutten om de problematiek te verkleinen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

